

Bemærkninger til forslaget

Sagen om Elsams indkøb af kul fra Den sydafrikanske Republik blev rejst i flere omgange i folketingsåret 1977-78. Den 28. maj 1978 vedtog et flertal i folketinget at henstille til Elsam »om muligt at indkøbe kul andetsteds end i Den sydafrikanske Republik«. I september 1978 kom det frem, at et skib var ved at udlosse 100.000 tons sydafrikanske kul ved Enstedværket. Den 25. oktober 1978 blev sagen på ny rejst i folketinget, og siden har der været en omfattende debat både i og især uden for folketinget om indkøbene af kul fra Sydafrika. Det er i forbindelse med denne debat kommet frem, at det ikke blot er Elsam, men også Elkraft, der køber kul i Sydafrika. Det er ligeledes kommet frem, at elsammenslutningerne ikke agter at rette sig efter folketingets og regeringens henstilling, men tværtimod planlægger stærkt forøgede indkøb af kul fra Den sydafrikanske Republik.

Dette er efter forslagsstillernes mening uanstændigt og uacceptabelt. Hvis og når elsammenslutningerne ikke vil rette sig efter en henstilling, så må denne efterfølges af et krav. Forslagsstillerne mener, at folketinget må opfordre regeringen til at sørge for, at de danske elværkers og elsammenslutningernes indkøb af kul fra Den sydafrikanske Republik bringes til ophør.

Den samlede danske import fra Den sydafrikanske Republik er i de sidste år vokset stærkt. Den beløb sig i 1975 til 78 mill. kr., i 1976 til 116 mill. kr. og i 1977 til 165 mill. kr. Forøgelsen skyldes ikke mindst den voksende kulimport: 1975 og 1976: 4 mill. kr., 1977: 71 mill. kr.

Præsident Nyerere udtalte under statsminister Anker Jørgensens besøg for nylig i Tanzania: »Så længe I er økonomisk afhængige af Sydafrika, formindsker I jeres egen evne til at lægge pres på Sydafrika.«